

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografa
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se pri-
mesc. — Manuscrisuri nu se
retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nuss, Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schölk, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colonă
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIV.

„GAZETA“ ieșe în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 or., pe șase luni
12 or., pe trei luni 6 or.
N-rii de Dumneică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumneică 8 franco.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
ABONAMENTUL PENTRU BRĂȘOV
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 or., pe șase
luni 10 or., pe trei luni 5 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 or., pe 6 luni 12 or., pe trei
luni 6 orone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 238.

Brașov, Vineri 26 Octombrie (8 Noembrie).

1901.

Din cauza sfinteii sărbători de mâne, Vineri,
Sf. Dumitru, diarul nu va apărea până Sâmbătă seara.

Demonstrația navală franceză.

Francesii s'au înflăcărat din nou. De astă-dată însă entuziasmul lor nu caldinează în a glorifica pe Țar și alianța cu marea lui împărăție, ci urmăresce o altă țintă mai avântată și mai demnă.

Francia voiesce să 'și reînnoiească marile tradițiuni ale politicii sale orientale, voiesce să dea un semn, că influința și puterea sa de odinioară încă n'a dispărut încă; de aceea guvernului ei a întreprins un pas energetic în politica esteriură.

De aici vine bucuria cea mare, ce a cuprins pe Francesi în urma declarațiunii ministrului de externe Delcassé. Incidentul, care a dat naștere conflictului franco-turcesc, este mai mult de natură privată și decât totu-și lucrurile au ajuns până la demonstrațiunea navală, ce o face escadra franceză de sub comanda amiralului Caillard, care a sosit alaltă-erî dimințată înaintea insulei Mitilene (vechiul Lesbos), cauza nu este numai trăgănarea Porței în aplanarea afacerii cheurilor și a lui Tubini-Lorando, ci se vede lămurit, că guvernul francez dorește să întreprindă în politica mare o acțiune independentă și urmăresce ținta hotărâtă de a-și recăstiga vechea influință în Orient.

Astăzi sunt cunoscute postulatele, ce le-a ridicat guvernul francez față cu Turcia. Nu e vorba aici numai de aplanarea amintitelor afaceri bănesci, ci Francia voiesce să-și restabilească cu această ocaziune vechiul său protectorat asupra creștinilor în Orient. Ea cere prin urmare, ca Porța să recunoască în mod oficial toate școlile congregațiunilor religioase, cari stau sub scut francez, ori sunt de naționalitate franceză;

să recunoască asemenea toate spitalele franceze; mai departe Porța să dea autorizare de a-se reconstrui școlile distruse în timpul turburărilor armenesci și să dea aprobare noului patriarh chaldeic.

Răpite de entuziasmul, ce l'a produs scirea despre trimiterea escadrei în Orient, foile parisiene de boulevard ca „La Patrie“ merg până a afirma, că demonstrația navală franceză ar avea de scop ocuparea orașului Beirut și declararea protectoratului francez asupra Siriei. Aceste sunt exagerări, deore-ce cu toate raporturile de alianță, în care stă Francia cu Rusia, guvernul francez va trebui să-și măsore bine pașii, căci cesiunile orientale au fost din vechime foarte delicate. Ministrul Delcassé, ca bărbat cu tact și cu prevedere, n'a uitat a spune în declarația sa clar și hotărât, că Francia nu este singura putere, ce e legată prin tratatul dela Berlin. Mai sunt așa dăr și alte puteri, de cari trebuie să țină seamă, este Germania asemenea gelosă pe influința ei în Turcia, este Anglia, care-și păzescă interesele ei maritime cu încordată atențiune; dăr este chiar Rusia, aliata Francei, care cu totă bunăvoința ei nu va suferi, ca Francia să trecă cătuși de puțin peste linia, unde s'ar atinge susceptibilitățile diplomației rusești.

În Germania deja se deșteaptă simțul de rivalitate în ce privește misiunea, ce o reclamă Francia ca putere protectoare a creștinilor în Orient. Acesta, dăr foile germane, s'ar face pe contul influinței Germaniei în Turcia, căci „Temps“ și „Liberté“ nu vorbesc numai de creștinii catolici, ci se pare, că au în vedere și celelalte confesiuni creștinesci.

Dăr, cum am dăr, guvernul francez se va feri de a-se hasarda prea mult. Cu toate astea intervenția fran-

cesă dă nascere multor îngrijiri, fiind-că printr'ênsa s'au sulevat și cesiunile delicate ale Armeniei, Macedoniai și Serbiei-vechi, și în Orient de multe-ori a ajuns o singură schinteia pentru a face să isbucnescă flăcările.

Grecia, România și Austro-Ungaria. „Neue Freie Presse“ vorbind de întrevăderea dintre regele Greciei și monarhul Francisc Iosif, dăr, că prezența regelui George la Viena pôte să nu fie cauzată direct de afaceri politice; dăr desele visite ale regelui George la Viena și în Austria probază, fără îndoială, simpatia mereu crescândă dintre cele două state. Atracțiunea, pe care Austro-Ungaria o exercită asupra României și Greciei, își are rădăcina în sentimentele prietenești ale monarhiei pentru aceste două state, amioție, care nu le impune nici un sacrificiu. Negreșit monarhia austro-ungară va profita de influința sa asupra statelor amice din Peninsula balcanică, pentru a-le recomanda o politică liniștită și o dezvoltare naturală.

Alegerile comisiunilor în dietă. În ședința camerei deputaților din Pesta de alaltă-erî (5 Nov. n.) președintele a anunțat alegerea notarilor Ios. Farkas, conte Alex. Teleki și Bela Kubik, apoi a anunțat și rezultatul alegerii în comisiunile camerei, care alegere s'a făcut în ședința precedentă. În nici una din cele 19 comisiuni n'au fost ales măcar un singur deputat dintre cei diși ai naționalităților și dintre Sașii, ce stau în afară de partide. Au încăput, icl colu, în câte o comisiune numai mameluci de ai guvernului, ca Fașie, Avramescu Pachomie, Pildner, Flugler, Șerban ș. a., dăr nu se găsesce între cei aleși nici un deputat de origine nemaghiară, oare să nu fi pronunțat guvernamental. Eraș un moment caracteristic pentru dreptul și dreptatea erei șelliste cu „adevărat liberală“.

Visita marelui duce Nicolaevici în Budapesta continuă să preocupe cercurile diplomației. Din Petersburg i-se anunță diarului „Lokalanzeiger“ din Berlin, că în capitala rusescă se dă o mare importanță acestei visite. Scopul călătoriei marelui duce a fost în primul rând, de a înlătura încordarea, ce există între Petersburg și Viena dela căsătoria regelui sârbesc încôce. Afară de acesta în cercurile bine informate se crede, că marele duce a imănât împăratului și regelui Francisc Iosif o comunicare foarte importantă a Țarului, despre situația din Peninsula-balcanică.

Răutate. Diarul sârbesc guvernamental „Narodnost“ a publicat zilele acestea un articol alarmant despre Români. Autorul articolului spune, că nu de mult a călătorit cu trenul dela Arad spre Ardeal și decât n'ar fi sciut că se află în Ungaria, ar fi creșut, că se află în România. Președintele, dăr el, numai țerant românii se ved. Spune, că din numele comunelor reiese, că Români au contopit pe Sârbi și Maghiari, rezultat, la care au ajuns în secolul 18. În secolul 19 Români au năvălit asupra Timișanei și de acolo în Torontal; aș în comit. Timișului sunt în majoritate relativă, ér în Panciova, unde înainte cu 15 ani nu se găsea nici un Român (?), aș au parochia și funcționarii lor au ajuns deja până la malurile Tisei. Căusele acestei cuceriri, le găsesce autorul articolului în ne mai pomenita alipire a Românilor de nemul lor și în relațiunile familiare sănătoase. De aici se esplică, că decât o Româncă se mărită după un Sârb, Ungur sau Némț, ea romanisază nu numai familia, oi și satul întreg. De aici își esplică, cum o mână de Români au romanisat în Serbia o provincie întregă, Craina, și cum Români din Ardeal au pârșit până la Tisa.

Autorul spune mai departe, că întinderea acestă a Românilor este o primejdie comună pentru celelalte naționalități și se plânge, că Români subminează existența națională a Sârbilor. Își exprimă de asemenea regretul, că Români au fost soșii de

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

(4)

Natură și viață.

De E. Sienkiewicz, trad. de I. C. Frunză.

— Continuare. —

Proprietarul împacă lucrurile. El ține mai nainte foarte mult la Rizepa. Femeile prin sat șoptiau între ele, că Rizepa ar fi fiul proprietarului: „se vede îndată, că mișelul are apucături de șliahtic“). Acest lucru pôte nu era adevărat, deși totă lumea cunoscă pe mama lui Rizepa, pe când de tată-său nu se știe nimic. Rizepa locuia ca un fel de moșnean într'o casă a proprietarului și lucra vr'o câte-va pogone de pământ, cari mai târziu ajunseră în proprietatea lui. Purta ast-fel economie pe locurile sale proprii, și cum era deștept, își adunase ceva. Se căsătorii apoi

*) Șliahtic = nobil; la început fie-care polon, care avea un feud și servia la miliție cu calul său, purta numele de șliahtic. Mai la urmă au decăzut șliahticii și unii din ei sărăciră cu totul. Nobilimea de frunte se numia șliahtă. Espreșiunea șliahtă are astăzi și un sens rău = clică.

cu o femeie, cum nu-i găsi ai păreche, și ar fi dus'o de tot bine, decât nu s'ar fi uitat prea des în fundul paharului. Era greu s'o scoți cu el la cale. Dacă îi dădea cine-va vr'o vorbă, sau îi arunca vr'o mustrare, îi răspundea îndată:

— Așa e, eu beau, dăr beau dintr'al meu, și cine ce are cu mine?

Nu-i păsa de nimenea în sat, numai față de notar avea un respect deosebit. Când zăria de departe șapca verde, nasul răsfrânt, barba de țap și nisce picioare lungi, trecând d'alungul strădei, numai decât puneă mâna la palărie. Nu-i vorbă, notarul îl avea pe Rizepa cu ceva la mână. În vremile de răsămire umblase Rizepa cu ore-cari hărții de importanță, le adusesse de unde-va. Dăr numai atata se știe. P'atunci de altminterlea el nu avea decât cincispre-zece ani, era băețandru și păzia găștele și vitele. Mai târziu îi trecu prin minte, că pôte va fi silit să răspundă ce a făcut cu acele hărții și din pricina acestă avea mare grôză de notar.

Ast-fel era Rizepa. Când se întorse acum din pădure și intră în casa lui, îi eși nevasta înainte căulindu-se și-i dăr:

— Ochii mei n'are să te mai vadă

mult, n'am să mai spăl și n'am să mai fierb pentru tine. Sărman de tine, ai să iai lumea în cap.

— Ai mâncat căpa ciorii — întrebă Rizepa uimit — sau te-a lovit strechea?

— N'am mâncat căpa ciorii și nici strechea nu m'a lovit, dăr a fost aici notarul și mi-a spus, că tu încă nu ești scapat de cătane... O, Dômne! Tu ai să pleci în lumea largă.

Numai după-ce auți acestea, începă el să întrebe cum și ce fel și ea îi istorisi toate pe rând, afară de încercările de dragoste ale notarului, despre ceea-ce nu aminti nimic. Îi era și tēmă să i-le spună, căci cine știe ce ar fi putut se încopă Rizepa cu notarul, sau pôte Dômne feresce, s'ar fi năpustit asupra lui și ast-fel afacerea cu miliția ar fi eșit și mai rău.

— Prôsto — dăr în cele din urmă Rizepa — ce te bocesci? Pe mine nu mă ia soldat, am trecut de anii miliției, și afară de aceea am casa mea, am pământu meu și pe lângă astea toate, nebuno, am pe acest copil.

Arată, dăr ast-fel, la leagăn în care un băiat sănătos de vr'un an, da din

picioare și țipa de-ți lua aușul. Rizepova își șterse ochii cu șorțul și grăi:

Tote acestea sunt în zadar. Parcă el n'ar sci de hărțile, ce le-ai fost dus din pădure în pădure.

Abia acum se scărpină Rizepa în ceafă.

— Da, el știe bine... Trebuie să mă duc singur la el — dăr Rizepa după o pauză. Pôte nu stau lucrurile tocmai așa de rău.

— Du-te, du-te, — grăi nevasta — și ia-ți o rublă la tine. De el nu te poți apropia fără rublă.

Rizepa își luă o rublă din ladă și plecă la notarul. Pan Zolcikiewicz era flăcău, și locuia într'o casă de piatră, lângă un lac, avea pentru el două odăi. Odaia cea mare sta golă, în ea nu era alt-ceva, decât nisce pae și o pereche de tureci; odaia a doua era salonul și tot-deodată dormitorul. În ea se afla un pat în disordine, cu două perini nembrăcate, din cari eșiau fulgii pe de toate părțile. Alături avea o masă și pe ea un călimar, condee, cărți dela cancelărie, câte-va broșuri din „Isabela de Spania“, edată de d-l Breslauer, două gulere englezesci murdare, un

sub patriarhatul dela Carloveș și la 1868 li-s'a dat o autonomie bisericească foarte bună. De aceea atrage atențiunea guvernului unguresc, ca cel puțin în viitor să nu înlesnescă Românilor cuocerirea; ér pe Sêrbi și Nemți să-i ia statul sub scutul său.

Réutatea, ce transpiră din acest articol e evidentă.

Din Croația. Ađi se încep alegerile pentru dieta croato-slavonă. Radicalii sêrbi și-au pus candidații în 7 cercuri; un alt grup al Sêrbilor radicali, care-și dá numele de „partid indepent sêrbec”, și-a desfășurat stégul în 13 cercuri. Programul acestei fracțiuni se deosebesc de programul radicalilor în aceea, că într'unul din puncte cere egala îndreptățire a tuturor naționalităților nemaghiare din Ungaria; cere mai departe, ca politica monarhiei să nu fiă anti-slavă, ci se recunoscă principiul: Orientul al popórelor orientale. Un grup sêrbesc mai mare este acela, care sprijinesce guvernul.

Din Agram se anunță, că întréaga Croația e în mare fierbere. Așa în Viukovec a fost arestat Leo Mazzura, fiul cunoscutului deputat opozițional croat, și fu escortat la Agram. Pe Vrbanic, rectorul universității din Agram, l'au escortat gendarmii la gară; Dogan M., redactorul dela „Hrvatski Branik” a fost arestat și donș ăile nu i-s'a dat nimic să mănânce. Agitația în Croația e estrem de mare. Ea e provocată de pășirea volnică a organelor guvernului.

Șvabii din Bănat și alegerile municipale. Ȋiarul „D. T. f. U.” scrie relativ la alegerile municipale, ce se apropie următoarele: „Acuma a sosit timpul, când cetățenii noștri pot să-și formuleze pretenșiunile lor, dându-și espreșiune tendințelor la alegerile pentru congregațiune. Reprezentantii noștri de până acuma nu erau străini, aspirațiunile noastre găsiu în congregațiune urechi surde. Poporul fu încercat cu noue și nedrepte imposite municipale. Dreptele noastre plângerii reprezentanții de până acuma nu le luau în considerația, din contră le întimpinau cu dușmăniă. O asemenea situațiune nu se mai pôte tolera. Acum ar fi timpul a pune capet acestor stări nenaturale. Alegători și cetățeni germani! Concentrați-vê și alegeți numai reprezentanți adevêrați ai poporului, cari vor judeca interesele noastre naționale și economice din punctul nostru de vedere. Priviți la frații noștri, la Sași. Acolo se aleg bărbați, cari țin la caracterul lor german. Alegeți în congregația numai bărbați, cari vor reprezenta acolo interesele limbei noastre materne și nu alegeți funcționari administrativi, cari aprópe fără escepție sunt dușmanii germanismului“.

Gendarmii într'o biserică română.

Sub titlul „*Sacrilegiu*” publică „*Drapelul*” din Lugoșiú următorul cas de *sacrilegiu revoltător* întemplat în biserică română gr. or. din Bălinț:

„Gendarmii din Bălinț au călcat Duminecă altarul bisericeii gr. or. române din Bălinț, intrând pe ușa împêrătêscă, ca să adurmece steaguri tricolore în altar. Acest fapt revoltător, demn de epoca lui Nero, prin care s'a necinstit altarul lui Dumnezeu, reclamă o acțiune energetică, ca împii batjocoritori ai altarului lui Dumnezeu să fiă aspru pedepsiți. Faptul s'a petrecut astfel:

Duminecă au eșit Români din Bălinț întru întâmpinarea protopresbiterului Gerasim Sêrbu, care a venit să facă sfințirea școlêi. Mai mulți tineri călêreți purtau *stegulețe tricolore de hârtiă*, simbolul național al bisericeii noastre naționale. Vêdând jubilanțul protopretor Hirschl acêsta și aducându-și aminte, că Bălințenii au votat cu Patyánszky, a alarmat îndată gendarmii să adurmece tricolórele și purtătorii. Gendarmii au început o gónă nebună și nu s'au sfiit să calce și sfânta biserică după serviciul divin și să caute (bine înțeles fără rezultat) steaguri tricolore în altar. Epitropul, care se afla încă în biserică, a protestat contra acestei nelegiuiri, dêr fără efect...
Referitor la acest cas, ni-se scrie următoarele: Români gr-or. din camuna Bălinț au ridicat anul acesta, din propriele lor puteri, o prea frumoșă școlă gr-or. confesională, în ciuda tuturor opintirilor d-lui protopretore Bela Hirschl, care de mult doria, ca cu ori-ce preț să ridice o școlă comună. Duminecă, în 2 Noemvrie st. n., s'a sêvêșit actul sfințirii școlêi nouê, prin d-l protopop tractual Gerasim Sêrbu din Bălinț, asistat de d-nii preoți Adam Groza din Costei și A. Carabaș din Bălinț. Poporul în haine de sêrbătóre, în frunte cu călêreți, au eșit dinmênta la gara din Bălinț, ca să întâmpine pe d-l protopop, pe care îl așteptau, ca să sosêscă cu trenul de cătră Lugoșiú. Din întâmplare d-l protopop, care nu era avisat despre întâmpinarea acêsta, a sosit cu trăsura peste Babșa și astfel manifestarea acêsta a poporului nu a avut rezultatul dorit. A sosit însê cu trenul d-l protopretor B. Hirschl, pe care l'au prins fiori de spaimă și furie, vêdând pe călêreții români cu stegulețe tricolore. Reintors poporul în comună, s'a început liturghia în biserică gr-or., carea a premers actului de sfințire. După terminarea serviciului divin, preoții au eșit cu litia mergênd spre școlă nouă pentru îndeplinirea actului de sfințire. Eșit poporul afară din biserică, a vâduț 5 gendarmii înarmați și trimiși de d-l protopretore, stând în mijlocul drumului în fața bisericeii

Fără nici o vorbă poporul a mers în șooli, unde s'a început sfințirea.

În decursul sfințirii, gendarmii au început investigația, chemând rënd pe rënd afară din șoolă pe credincioșii, ce asistau la stujba de sfințire, ba obráznicia gendarmilor a mers până acolo, că au intrat cu pâlăria pe cap, cu pușca, în poziția de-a împuuge, în biserică și pe ușa împêrătêscă în altar, unde au provocat pe epitrop să le predêe stegulețele tricolore. Au trebuit cu rușine să iasă afară, căci stegulețe nu au găsit!“

Francia și Turcia.

Divisiunea flotei franceze pusă sub comanda amiralului *Caillard*, a ajuns alaltăeri la insula turcêscă *Mitilene* (Lesbos). Ea a ocupat cele *trei porturi ale insulei și oficiile de vamă de pe insulă*. După o telegramă din Paris, nu este vorba încă despre ocuparea oficiilor de vamă din Smirna, sêu despre o acțiune a escadrei în celelalte grupuri de insule. Acêsta se va face numai după-ce Sultanul nu va ceda.

Amiralul *Caillard* a primit ordinul, ca în momentul când va ajunge în apele turcescê, să trimită ultimul Sultanului.

„*Temps*” din Paris scrie, că planul original al guvernului, era să ocupe un port turcesc mai mare, de pildă Smirna sêu Salonice, fiind-că aici ar fi putut sechestra veniturii de vâmi corêspunzătoare pretensiunilor Franciei. Dêr prin măsura acêsta ar fi págubit interesele economice ale altor state și ar fi turburat situația politică în Orient. Divisiunea flotei franceze va rămânê de ocam-dată în Mitilene și nu va ocupa alt port turcesc, decât în cazul când guvernul turcesc nu va împlini condițiunile puse de Francia.

Intr'aceea se anunță, că consilierul ambasadei franceze din Constantinopole, *Bapst*, a înaintat Pôrtei următoarele pretenșiuni ale Franciei, a căror împlinire o cere *necondiționat*:

- 1) Recunoscerea oficială a tuturor școlêlor, cari stau sub scutul Franciei sêu cari sunt ale congregațiunilor religioase franceze;
 - 2) Recunoscerea tuturor spitalelor franceze și a tot ce aparține acestora;
 - 3) Autorisarea pentru a-se putê reedifica școlêle și alte institute dêrimate cu ocașiunea turburării armenescê din 1895 și 1896;
 - 4) Recunoscerea noului patriarhat din Chaldea.
- Adresa se termină cu declarația, că Francia nu mai suferê nici o amânare.

Francia a pus așa-dêr pe tapet și *cestiunea armênă*, ceea-ce va servi drept incurajare Armenilor pentru a relua firul turburării din anii trecuți. Nu mai puțin importantă e pretensiunea privitoare la recunoscerea patriarhatului din Chaldea, care e capul bisericesc a 50,000 creștini orientali, uniți cu Roma.

Marea întrebare este acum: va ceda Turcia?

„Ungar-maghiar, boem-ceh“.

Sub acest titlu Edmund *Steinecker* publică în Ȋiarul „*Gros-kikindaer Zeitung*” următorul articol de actualitate:

Numiri false produc noțiuni false, din cari apoi se fac de multe-ori deducațiuni false. Nu putem deoi destul de adesea ori să arătăm confusiunea de noțiuni și mod de esprimare fals, ce domnesce în patria noastră și să cerem înlăturarea lor.

Statul ungar de astăzi, patria noastră, a fost întemeiat înainte de o mie de ani de către poporul călêreț al Maghiarilor, venit din Asia în Europa, unde după înfrângerile aplicate lor de către regele german Enrico ăsarariul la Merseburg în anul 936 și de către fiul aceluia, împêratul Otto, pe Lechfeld în anul 955, au primit creștinismul și sub regele Stefan cel sfânt au admis cultura apusului propagată mai ales prin preoți, cavaleri, burghezi și țărani germani. Legătura comună între diferitele popóre, parte stabilite aici la venirea lui Arpad, parte imigrate în cursul veacurilor, legătura între Maghiari, Slovaci, Ruțeni, Germani, Croați, Sêrbi și Români era limba latină. Aprópe până în prima jumătate a secolului al nouêspredecelea, în Ungaria era limba latină limba statului, limba dietei, a tribunalelor, a comitatelor.

Hungarus, Ungar, era ori-ce locuitor din țera noastră, ori care ar fi fost limba lui maternă. Nu sunt încă o sută de ani de atunci, de când nobilimea aparținătoare în cea mai mare parte naționalității maghiare, pe atunci națiunea esclusiv privilegiată, ridică pretensiunea, ca limba sa maternă, să fiă considerată ca limbă a statului, după eliminarea succesivă a limbei latine, care era o limbă mortă. Și fiind-că nici în limba latină, nici în cea maghiară nu esistă doi termeni deosebiți pentru noțiunea etnografică și naționalitatea politică, încetul cu încetul „ungar” a fost considerat ca identic cu „maghiar”. Tendința justificată de a înălța limba maghiară la rangul unei limbi culturale și a o decreta ca limbă de stat în locul celei latinescê, nu s'a oprit la acêstă graniță, ci merse mai departe, cerênd ca limba statului să fiă decretetă ca singură domnitóre și naționalitățile maghiare, cari sute și sute de ani rămăsêseri neimpedecate în întrebuintarea limbei lor materne și în dezvoltarea culturii lor, să fiă contopite cu rassa dominantă.

Și așa auđim adesea-ori dicêndu-se: Cine mănâncă pâne ungară, să și vorțêscă unguresce. Ei bine, o limbă ungară nu esistă, în tocmai cum nu esistă o limbă helvețiană, sêu britanică. Aceste numiri sunt curat politice de stat, geografice. Ele nu arată o noțiune etnică, ci numai aparținerea la o țêră, cetățenia într'un stat. Britanii uniți în stat sunt Englesi, Scoțieni și Irlandesi, Elvețienii sunt Germani, Franceși sêu Italiani, respective Români. Așa

borcan cu pomadă, hârtii de țigară și în fine într'un feșnic de tinichea o luminare de seu, cu fitilul aprins, în jurul căruia se găsea o ghirlândă de musce încheigate în sêu. La ferêstră era o oglindă mare, ér în poțrivă se găsia o canapea pe care era aruncată frumoșă toaletă a domnului notar, ismene de diferite nuanțe, jiletci cu colorii fabuloșe, cravate, mânuși, cismulițe de lac și chiar un cilindru, pe care-l purta d-nul notar numai când mergea la prefectură în Măgăreni. Afară de acestea pe un scaun mai erau puse hainele de nanching ale domnului notar, ér el însu-și se odihnea încă în așternut și cetia dintr'o broșură a romanului „Isabela de Spania”, ediția d-lui Breslauer.

Situația sa, nu a d-lui Breslauer, ci a domnului notar, era grozavă de tot, așa de grozavă, că ar fi de lipsă pênă lui Viotor Hugo, ca să se pôtă descrie situația acêsta penibilă. Mai întâiu și mai întâiu avea o durere cumplită la rană. Cetirea „Isabelei”, care altă-dată îi era un adevêrat deliciu și o distracție plăcută, îi marea nu numai durerea, ci și amărăciunea, care-l muncea acum după întâmplarea cu Corbei, cănele lui Rizepa. Avea și friguri și nu-și putea con-

centra gândurile. Câte-odată avea și vedenii. Tocmai cetise cum tînêrul Seranno intră în Escurial*, după o luptă glorioșă în contra Carlștilor, cu corpul plin de rane. Tînêra Isabela îl primescă palidă și mișcată. Dantelele de muselin se ridicau în unde pe sinul ei.

— Generale! ești rănit? — întrebă pe Serrano cu o voce tremurătoare.

La acest loc din roman i-se pare nenorocitului Zolcikiewicz, că în realitate el însuși ar fi Serrano.

— Vai, Vai! sunt rănit! repetêză el cu glas înăbușit. Iartă-mê regină! Binevoiescă prea grațioșă...

— Odichnesce-te generale! șed! istorisesce-mi faptele tale de erou.

— Sê istorisesce pot, dêr sê șed pe scaun nu — ăice Serrano desperat. — Vai!... Iartă-mê regină. Acel blăstemat de căne... am vrut se ăic: Don Iosua.... vai, vai de mine!

Durerea ce o simția într'adever îl trezi din închipuirea visurilor. Serrano se uită împrejur, luminarea arde pe masă și plosnesce, căci tocmai a ajuns o muscă în fla-

cără; alte muște se plimbă pe pãreți... Se află așa-dară în odaia sa, și nu în Escurial? Nu e nici o regină Isabela aici? De-odată Pan Zolcikiewicz își vine în fire, se trezescă! se ridică puțin în pat, își înmôie o cărpă într'un urcioc cu apă, ce se afla sub pat, și-și schimbă cataplasma. După aceea se întorce cătră pãrete, ațipescce pe jumătate și êrăși așa dormitând începe să fantaseze și i-se pare că intră cu *postalionul* în Escurial.

— Iubite Serrano! scumpul meu! eu însê-mi îți leg rana — șoptescce regina.

Lui Serrano i-se ridică pêrul vêlvoi. Simte gróza situațiunei. Sê asculte el de regina, și să ofere o anumită parte a corpului pentru a fi pansat? Sudori reci îi apar pe frunte, când de-odată...

Regina dispare, se deschide ușa într'o scârtitură și pe prag stă, nici mai mult nici mai puțin, Don Iosua dușmanul de môrte al lui Serrano.

— Ce cauți aici? Cine ești? — strigă Serrano.

— Eu sunt, Rizepa! rêsponde aspru Don Iosua.

Zolcikiewicz se deșteptă a doua óră, Escurialul devine êrăși odaia prosaică a lui,

luminarea arde, muștele pãrêe și se prăjesc la mucul luminării, ér la ușe stă Rizepa și îndêrștul lui... își cade condeii din mână — printre ușa întredeschisă Corbei, pacoștea aia de căne își vîră botul și capul. Bestia își aruncă ochii asupra notarului și se uită par' că ar rîde. Sudori reci și fiori îi trec lui Pan Solcikiewicz prin corp, ér prin minte îi trece idea: Rizepa a venit să mă ucidă, să mă sfarme, ér din altă parte Corbei...

— Ce vreți amêndoi aici? — strigă el speriat.

Rizepa pune o rublă pe masă și rêsponde cu tótă supunerea:

— Măria ta, domnule notar! am venit în treba... recrutării.

— Marș! afară, afară! — strigă acum Zolcikiewicz, care de-odată a prins inimă.

Isbucind de mânia vrú să tabereje pe Rizepa, dêr începú să-l dóră strașnic rana carlistă, căđú pe perini, înăbușind niscce gemete:

— Vai! vai!

(Va urma).

* Palat regesc în Spania.

și Ungarii sunt parte maghiară, parte Germană, parte Slavă, parte Română.

Asemenea stau lucrurile și cu locuitorii unui alt regat, pe care monarhul nostru îl are în emblema sa și pe care îl poartă în titlul său. Boemia este o noțiune geografică, pentru care pe baza istoriei se cere și o poziție separată după dreptul de stat. Dacă această cerință este justă sau nu, asupra acestui lucru nu discutăm. Boemia însă este locuită de două popoare: Germani și Cehi. Alături de limba germană există și drept una cehică, dar nu există limbă boemă. Se înțelege, că Cehii caută să prezente noțiunea de boem ca identică cu cea de ceh, ca și Maghiarii ungar cu maghiar.

Cum că o mică naționalitate caută să se mărească, acesta este un lucru natural. Este așa-dăr de înțeles și scusabil, decât Maghiarii și Cehii fac propagandă pentru lăptirea limbei lor. Dăr încă și mai de înțeles și mai justificat este, decât Germanii, Slavii și Românii se luptă pentru conservarea caracterului lor național. Rămânând aceștia credincioși poporului lor, pe care să lăpăși din indiferentism său lășitate este o lipsă de caracter, ăr a renunța la el pentru un folos ăre care, este curată mișelie, — ei dau dovezi de un adevărat patriotism. Dacă așa-dăr un German nu vrea să se facă Ceh sau Maghiar, ci să rămână atât el, cât și urmașii lui German, pentru aceea el totuși poate să fie un bun boem sau un bun ungar, după cum au fost sute de ani acei locuitori din amândouă regatele, cari n'au aparținut poporului cehic sau maghiar.

Dacă așa-dăr cineva vră să maghiarizeze sau să cehizeze și caută a prezenta acest lucru ca o cerință a Ungarismului sau Boemismului patriotic, trebuie să protestăm cu ultima energie. Cu mândria poate cineva a se recunoaște de Ungar sau Boem, fără să devină prin acesta Maghiar sau Ceh.

Cu totul altceva este a învăța limba maghiară sau cehă, ceea-ce orîi cui este folositor, onora chiar necesar, dăr de aici nimeni nu poate trage concluziunea, că cu acesta și-a schimbat naționalitatea. Chiar și acela, care vorbește perfect limba maghiară sau cehă, trebuie să rămână credincios Germanismului. Cine nu face așa, pădătnește contra poruncei a patra. Căci a căsăti pe tatăl și pe mama, va să dăcă a căsăti și pe bunicul și pe bunica, va să dăcă a căsăti pe toți străbunii. va să dăcă și respecta originea și a nu o renega niciodată.

Spre rușinea noastră fiă dăis Germanii din Ungaria să facă mult mai des culpabil de această lipsă de respect pentru sine înăsuși, decât Românii, Sărbii, Slovacii și chiar Rutenii. Totuși afirmăm că este o mare onoare, cu totă aparținerea la statul ungar, de a face parte din poporul cel mare german și a vorbi limba, pe care o vorbesc 80 de milioane de ămei, răspândiți peste tot pământul și luminând prin cultură tutuzor celorlalte popoare.

De aceea compatrioți ungaro-germani! Intipăriți-vă bine în minte: A fi ungar, încă nu va să dăcă a fi maghiar! Aceasta să o spuneți orîi cui, care vră să vă răpăscă, orîi să vă fure limba maternă, pe motiv, că acesta ar fi o operă patriotică. Să vorbescă fie-care cu copiii săi, cum l'a învățat mama-sa, și cum se rōgă lui Dumnezeu, și să rămăcă cu mândria credincios poporului său.

SCIRILE DILEI.

— 25 Octomvrie v.

Revendicări periodice. Sub titlul „Epoca“ din București serie: Aflăm, că Patriarhul ecumenic din Constantinopol, Ioachim al III-lea, a trimis guvernului român un memoriu lung, prin care reclamă statului român 500 milioane lei vechi, drept despăgubire pentru moștile mănăstiresci secularizate în 1864. Periodicele revendicări ale patriarhatului ecumenic sunt și de astădată sprijinite pe vechia argumentațiune, că: în 1864, după secularizarea ave-

rilor mănăstiresci, în urma protestărilor patriarhului, Domnitorul Alexandru Ioan Cuza ar fi recunoscut patriarhiei un drept de despăgubire în suma de 83 milioane lei vechi. De astădată Patriarhul ar voi să supue cestiunea unei comisii internaționale, invocând și un precedent, creat după dănsul de chiar România, și anume pretinđend, că guvernul a isbutit să resolve cestiunea școlilor din Brașov numai pe baza, că aceste școli au drept de despăgubiri pentru secularizarea moștilor, ce ele posedau în România. Din aceste două fapte patriarhul Ioachim III trage concluzia, că și patriarhul are un drept imprescriptibil la despăgubire de 500 milioane lei vechi, amenințând chiar cu o acțiune internațională.

Congres catolic unguresc. În ziua de 4 Noemvrie s'a deschis în Budapesta al doilea congres catolic unguresc sub președința contelui Ioan Zichy. Congresul și-a început lucrările în trei secțiuni. 1) Secția pressei, 2) Secția pedagogică și 3) Secția sociologică și caritativă. Tot cu această ocaziune s'a ținut și congresul eucharistic sub președința episcopului Majláth și congresul societăților catolice, sub președința canonicului Schiffer din Pojan.

Înmormântarea mult regretatului Traian Mureșianu, — ni-se scrie — s'a săvârșit Marți după amiază în Viena, fiind de față un public număros. Dintre membrii familiei răposatului era present d-l prof. Iacob Mureșianu. Societatea „România Jună“ a asistat în corpore, în frunte cu președintele ei Drd. Barbu. Din colonia română au asistat număroși fruntași, printre cari d-nii colonel Lupu, căpitan Banda, profesor Teclu, doctorii: Popa, Cuparescu, Bodea, Diamandi, L. Popovici, Ciurcu, consilierul judecătoresc Dan, deputatul Lupu etc. În biserică a cântat corul, la mormânt a ținut o cuvântare Dr. Ciurcu. Pe sicriu au fost depuse multe cununii frumoșe, între cari s'au remarcat cele dela frați și surori.

„Panslavismul“ — o calomnie. Tribunalul din Balassa Gyarmat a adus năde mult o interesantă sentință, prin care a declarat, că a numi pe cine-va panslav constituie o calomnie. Antecedentele acestei sentințe sunt următoarele: Doi redactori din comitatul Hont, cu numele Sötér și Halász, au numit în ziarele lor pe bătrânul politician Ivánka Zsigmond, — Slovac de origine, dăr maghiarizat, — de un panslav, oare s'a angajat în serviciul panslavismului, contra „națiunii“. Ivánka făcând proces, cei doi redactori au fost condamnați la pedepse în ban și tribunalul și-a motivat astfel sentința: „Cuvântul și conceptul panslavism și panslav, aplicat la un cetățen, care stă pe baza ideii de stat ungar, constituie fără îndoială o vătămăre, fiind-că prin acesta respectivul e espus la disprețul celorlalți cetățeni și astfel disprețului public. Acesta din cauză, că panslavismul nu e identic cu dezvoltarea și cultivarea, oarecă prin lege, a naționalității, ci în sens politic și după opinia publică aceste cuvinte înseamnă nisiuța de unire a diferitelor naționalități slave, sub egida Rusiei...“

Intâlnirea regelui Edward cu președintele Loubet. Din Nizza se anunță, că colonelul Sylvester, adjutantul președintelui Loubet, a sosit acolo. Călătoria lui ar sta în legătură cu petrecerea regelui Angliei în Riviera franceză. Regele va fi vizitat și de președintele Loubet.

D-l N. Iorga, distinsul profesor de istorie la universitatea din București, va începe cu nr. dela 15 Nov. al „Nouei Reviste Române“ publicarea importantelor sale articole: Preoți și sate romănesci din Ardeal în secolul XVIII, după corespondența acum aflată a episcopului neunit Dionisie Novacovicu. Din incidentul acesta amintim, că abonamentul la „N. Revistă Română“ pe șese luni ediția de lux e 12 cor., ediția ordinară 7 corone.

Cununii. D-șora Marióra Spătariu din Vârșeț și d-l Dr. Octavian Proștean din Lugosiu, se vor cununa în 9 Noemvrie n. în biserica gr.-or. din Vârșeț.

Bătăia între catolici și ortodoxi. Din Ierusalim se depeșeză, că alaltăeri a izbucnit o certy în biserica sfântului mormânt între credincioșii catolici și ortodoxi. Cu această ocaziune cinci călugări franciscani au fost grav răniți. Causa certei a fost, că catolicii mai de multe-ori s'au încercat să măture o parte a curții, ce împrejmuesce biserica, și totdeuna au fost împiedecați de cătră ortodoxi, cari pretind, că ei ar avă acest drept. Pentru împăcarea lucrurilor a trebuit să intervină soldații, însă fiind puțini la număr, n'au putut face nici o ispravă.

Curtea cu jurați. Sămbătă, în 9 Nov., se începe a doua sesiune a curții cu jurați din Brașov și se va încheia la 20 Noemvrie. În această sesiune se vor judeca opt procese, dintre cari cel dintăiu va fi procesul lui Ion Tuftan, acusat deucidere. În zilele de 9, 11, 13, 14 și 16 va presida Weer György, președintele tribunalului, ăr în zilele de 15, 18 și 20 Dr. Fr. Iahn, membru de ședință.

Lefuri grase. Lordul Salisbury primesce 125.000 cor. lăfă ca prim-ministru, fiul său, lordul Crawborne ia ca sub-secretar de stat la esterne 37.500 cor. pe an. Neptul său Arthur Balfour, secretar de stat la ministerul de finanțe, 125.000 cor.; ăr celalalt nept al său, Gerald Balfour, șef de secție la ministerul de comerț, 50.000 cor. Ginerile său lordul Selborne primesce 102.500, afară de locuință, ăr un alt nept prin alianță, ca sub-secretar de stat la lucrările publice ia 62.000 cor. Cu alte cuvinte neamul lui Salisbury costă pe Anglia: 502.000 cor. pe an.

Musica orășenescă va concerta Duminecă sera la hotel „Europa“, debutând cu novitatea: „Fantasie“ din noua operă a lui Sigfried Wagner, intitulată „Herzog Wildfang“, care n'a fost reprezentată până acuma, decât în München. Programul detaliat al concertului în curând.

Repetiția filharmonică. Vineri, 8 Noemvrie, se va țină repetiția celor 2 viore în sala de repetiția. Începutul la orele 8.

4). Pentru folosire esteriură. Dure-ile de încheiături, de reumatism și soldină, precum și tot felul de aprinderi se vindecă cu succes sigur folosindu-se spiriul lui Moll. Prețul unei sticle 1 cor. 90 fileri. Se trimite dănic cu rambursă postală de farmacistul și liferantul curții c. s. reg. A. Moll Viena Tuschlauben 9. În farmaciile din provincie să se cery preparatul A. Moll provăcut cu marca de contravenția și subscriere.

Concurs.

Dela „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“ cu începutul anului școlar 1901—1902 sunt de conferit următoarele stipendii:

- 1) Un stipendiu Ioan Roman de 120 cor. destinat pentru studenții români de gimnasiu orîi școlă reală.
2) Un stipendiu de 80 cor. din „Fundațiunea studosului de clasa a Va gimnasiale Emilu Dionisiu Bașota Dembul din Abrud“, destinat pentru studenții români de gimnasiu orîi școlă reală, originați din munții apuseni ai Transilvaniei, său din districtul Năsăudului; vor fi preferați cei înruđiți cu familia Bașota, fără considerare la ținutul, de unde sunt originar.
3) Un stipendiu de 100 cor. din „Fondul Avram Iancu“, destinat pentru studenți români de gimnasiu, școlă reală său comercială.
4) Un stipendiu de 120 cor. din „Fundațiunea Ioan Gallianu“, destinat pentru studeuți români de gimnasiu; vor fi preferați, ceteris paribus, rudeniile fondatorului din familiile „Popu“ și „Antonu“.
5) Un stipendiu de 80 cor. din „Fundațiunea Dr. Ioan Moga și soția Ana născută Bologa“, d-stinat pentru fete de naționalitate română din Ardeal, cari frecuenteză v'ro școlă romănescă, în prima linie școlă civilă de fete a „Asociațiunei“ său școlă elementară de fete a „Reuniunei f-meilor române din Sibiu“, vor fi preferite, ceteris paribus, fetele, cari vor pute documenta, că sunt înrudite cu familia Dr. Ioan Moga său cu familia Bologa.

Cererile pentru aceste stipendii au să se înainteze comitetului central al Asociațiunei în Sibiu (Strada Morii Nr. 8) până la 30 Noemvrie a c., provăcute cu următoarele documente:

- a) Atestat de botez; b) testimoniu școlar de pe semestrul din urmă al anului școlar 1900—1901; c) atestat de pauperitate; d) eventuale documente de înrudire.
Cererile intrate după termin nu se vor considera.

Sibiu, din ședința comitetului central al „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român“, ținută la 27 Octomvrie 1901.

Iosif Sterca Șuluțu. Dr. Beu, secretar II.

Convocare.*

Onor. Dăme membre ale Reuniunei femeilor române din loc sunt invitate la adunarea generală ordinară, ce se va țină Marți în 6 (19) Noemvrie a. c. la 3 ăre p. m. în sala cea mare din edificiul școlilor.

Brașov, 23 Oct. v. 1901. Agnes Dușoiu, Lazar Nastasi, președintă. secretar.

SCIRI ULTIME.

Paris, 6 Noemvrie. Lui „Matin“ i-se telegrafeză din Toulon: Escadra, care are provisiuni în abondență, stă gata, ca la primul semn să rădăscă portul.

Roma, 6 Noemvrie. Câte-va vase de răboi italiene vor visita porturile turcesci. Nu se scie, cu ce misiune vor fi încredințate aceste vase.

Londra, 6 Noemvrie. „Daily Telegraph“ e informat din Petersburg, că Rusia sprijinesce în tôte privințele atitudinea energică a Franței.

Paris, 6 Noemvrie. Numele celor trei porturi ocupate sunt: Mytilene, Petra și Molynos.

Syra, 7 Noemvrie. Escadra franceză a intrat în portul de aici.

„ALBINA“ institut de credit și de economii Filiala Brașov.

Conspectul operațiunilor în luna lui Oct. 1901.

Table with columns for 'Intrate' and 'Eșite' listing various financial transactions and their amounts in cor.

Table with columns for 'N. P. Petrescu m. p.' and 'C. Aisăr m. p.' listing financial details and amounts.

Iosif Oncioiu m. p. contabil.

*) Acestă convocare se mai publică încă odată, deorece în rindul trecut era data greșită.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Advertisement for Dr. Sterie N. Ciurcu, X. Pelikangasse, Nr. 10, Viena, including contact information and a decorative border.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:
(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Scrieri literare pentru popor.

„*Considerațiuni istorice asupra asociațiunii popoarelor și aplicațiunile lor la națiunea noastră*“ de Ioan Cliniciu profesor în București. Prețul 2 cor. (+ 10 b. prt)

„*Țigani, schiță istorică*“, de I. P. Reteganul. Prețul 1 cor. (+ 10 b. p.)

„*Dilele lui Mesia*“ (Ben Hur) de renumitul scriitor Lewis Valace. Tomul I costă cor. 1.50 Tom II cor 1.40 (+ 30 b. port-de fi-a-care.)

„*Istoria iumii*“, talmăciută de preotul Constantin Morariu din cartea nemțescă a D-ului Th. B. Welzer. Partea I, II și III, fi-a-care parte cu câte 1 cor. (cu porto 1 cor. 10 b.)

„*Taina norocului*“ sêu Povestea satului Nemerniceii de Tache Brânduș. Această carte e foarte potrivită pentru poporul nostru și costă 1 cor. (+ 10 b. p.)

„*Balade populare*“ de Avram Corcea costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. Pentru România 3 lei 20 b.

„*Banca de școlă*“ de I. Dariu, 30 b. (plus 10 b. p.)

„*Disciplina în serviciul educațiunii*“ de I. Dariu, 40 b. (plus porto 10 b.)

„*Idealul învățătorului român*“ de I. Dariu, 40 b. (plus porto 10 b.)

„*Tragedia Calvarului*“ de abat. Henry Bolo traduce în românește de membrii soc. de lect. „Inocențiu M. Clain“ din (Blașiu. Prețul 2 cor. pentru România 3 lei plus 20 b. porto.)

„*Lilice dela Pind*“, poesii macedonene-originale și daco-române de P. Vulcan, cor. 2 (pl. porto 10 b.)

„*Cartea Săténului*“, romanele de Em. Părăeanu cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„*In veltóre*“ romanele și impresii de Vlăduță, cor. 1.25 (porto 10 b.)

„*Amicul tinerimei*“, Anul I. fôia de cunoștințe folosită de prof. I. Moisil, legat în părăți tarif costă 5 cor. (por. 20 b.)

„*Descrierea corpului omenesc*“ și regulile igienice pentru școlile primare de prof. I. Moisil 5 b. (por. 5 b.)

„*Higiena*“ de prof. Moisil, cor. 2 (por. 10 b.)

„*Dietetica populară*“, scrisă cu deosebită considerațiune la modul de vețuire a țaranului român, de Simeon Stoica, medic pensionat. Conține vre-o 25 figuri în text. Se vinde acum în loc de cor. 1.60 cu 1 cor. (+ 10 b. porto)

„*Umbre și lumină*“ poesii de Em. Părăeanu, cor. 2.50 (porto 20 b.)

„*Cugete și considerațiuni din experiența vieții lui Arghirobarb*“. Conține 170 de sfaturi înțelepte, scoșe din pățania vieții. Prețul 20 b. (cu posta 24 b.)

„*Logodnica contelui Stuart*“, povestire din viața Românilor bihoreni, de L. Rudou-Suciu. 148 pag. 8°. Prețul. 1 cor. (+ 10 b. porto.)

„*Povestea despre prințul Ahmed al Kamel sêu Pribeagul îndrăgostit*“. Tradusă de Dr. T. Prețul 60 b. (+ 6 b. porto)

„*Toaste*“ pentru tot felul de persoane și ocașuni, de Tit. V. Gheaja, spiritual la instit. de corecțiune din Gherla. Pr. 40 b. (cu posta 44 b.)

„*Buchetul*“, culegere de cântări bătrânești și naționale de I. Pop Reteganul. Prețul 50 b. (cu porto 56 b.)

„*Risete și zimbete*“, de T. V. Gheaja, cu 254 de anecdote, păcălituri și povestiri glumețe. Prețul 60 b. (cu posta 70 b.)

„*125 chinături de cari strigă feciorii în joc*“, de I. P. Reteganul. Pr. 24 b. cu porto 30 b.

„*Nopti de ernă*“, romanele pentru popor, de George Simu. Conține romanele cu tendințe morale. Form. 4° 250 pag. Prețul cor. 1.20 (cu posta cor. 1.30)

„*Opșaguri*“, cât cioplită cât pilite și la lume împărțite, de I. P. Reteganul. Vre-o 60 de poesii glumețe. Pr. 80 b. (+ p. 10 b.)

„*Pe pragul mormântului*“, de prețul G. Simu, conține versuri funebrele pentru popor și pentru inteligență. Pr. 50 bani (+ 6 b. porto.)

„*Amintiri din Grecia*“ de Teodor Bulc; prețul cor. 1.20 (plus 10 b. porto.)

„*Schițe din Italia*“ de Teodor Bulc, prețul 2 cor. (+ 20 b. porto.)

„*Poesii populare*“ despre Avram Iancu adunate și publicate de Simeon Fl. Marian. Prețul 1 cor. (+ 10 b. porto)

„*Teoria dramei*“ cu un tractat introductiv despre frumos și artă de prof. Dr. Iosif Blagu. Prețul corone 3.60 (plus 30 b. porto.)

„*Pilde și sfaturi pentru popor*“, de Ioan Pop Reteganul. Cartea conține vre-o 24 descrieri, cari cuprind diferite învățătură pentru trebuințele țaranilor noștri. 50 b. (+ 10 b. porto.)

„*Felicitări*“ în poesii și prosă la anul nou, ziua născerei și ziua numelui, precum și vorbiri la diferite ocașuni școlare, de G. Simu. Prețul 40 b. (cu posta 45 b.)

„*Carte pentru toți*“, întocmită după ideile lui Sam. Smiles, de Teodor V. Păcățian. Prețul 40 bani (plus 5 b. porto.)

„*Săpătorul de bani*“, comedia în trei acte localizată de A. Popp. Se recomandă mai ales pentru cei ce vreau să jöce teatrul. Prețul 24 b. . . . (prin postă 28 b.)

„*Vięta după mörte*“, sêu nemurirea sufletului, dedusă din misterul ființei omenesc și desertăciunea celor trecători, de I. P. Ediția II. Prețul cor. 1. (Cu posta cor. 1.10.)

„*Musa Someșană*“, poesii populare din jurul Năsăudului, culese de Iulu Bognariu, Prețul 50 b. (cu posta 56 b.)

„*Dracul*“, romanele de V. R. Buticescu. Are tendința de-a combate credința deșertă. Prețul 20 b. (cu porto 25 b.)

„*Lira Bihorului*“, o carte cu povestiri istorice scrisă în versuri, de Antoniu Pop. Prețul 40 b. . . . (cu porto 46 b.)

„*Preotul din Noieni*“, narațiune istorică din veul nos ru, scrisă de Arghirobarbu. Prețul 20 b. (+ 5 b. porto.)

„*Părintele Nicolae*“, schiță din viața preoților de G. Simu. Pr. 60 b. + 6 b. porto.)

„*Poesii de V. R. Buticescu*“. Prețul era la început 2 cor. 40 b., acum numai cor. 1.20 (cu posta cor. 1.40)

„*Suspîn și zimbire*“, poesii și prosă de A. Pop. Prețul 80 b. (cu porto 86 b.)

„*Omul*“, noțiuni din anatomie și fiziologie și reguli igienice pentru conservarea sănătății și a corpului omenesc de George Călimă inv. Această carte servește ca manual pentru anul al IV-lea al școlii pop., pentru școlile de repetiția și pentru poporul nostru. Prețul 50 bani (pl. 5 b. por.)

„*Om și lumea*“, cântări funebrele de Aron Boca Velcherianul. Prețul 16 bani (+ 3 b. porto.)

„*Prietinul săténului român*“ Staturi în formă de dialog pântu elevi și a dólți de I. Pop-Reteganul. Prețul 60 bani (plus 10 bani porto.)

„*Instrucțiuni populare*“ despre datorințele și drepturile partătorului de dave edate de Wilhelm Niemandz. Această carte e un îndreptar de o trebuință respus de mare pentru toți căți au afaceri cu dările. Prețul cor. 1.20 plus 10 bani porto.

„*Cartea ilustrată pentru copii și copile*“ de George Simu. Această broșură conține istoriore și poesii morale spre escitare gustului de cetț la copii. Prețul 50 bani (+ 56 b. p.)

„*Bocete adecă Cantări la mörți*“, adunate de I. Pop-Reteganul. Prețul 80 bani (+ 10 b. p.)

„*Nu mă uita!*“ Colecțiune de versuri pentru ocașuni funebre. Aranjată prin N. F. Ncorușiu. Ediț. IV. Prețul 50 bani. (+ 5 b. p.)

„*Trandafir și Viorele*“. Poesii populare culese și ordinate de Ioan Pop-Reteganul. Ediț. III. Prețul redus 60 bani (+ 10 b. p.)

„*Versuri de dor*“, adunate din poezii români de A. Prețul 50 bani (+ 5 b. p.)

„*Doi prinși în cursă*“, comedia într'un act de A. Kellner localizată de I. Em. Bobancu. Prețul 24 bani (+ 3 b. porto.)

„*Pomenirea Prea on. brău*“ al Preasănteii de Dumneșu născători, scöșă din antologion sêu minei și tipărită cu libere“. Pag. 16. Prețul 20 bani.

Cursul pieței Brașov.
Din 7 Novembre n. 1901.

Bancnota rom.	Cump.	18.96	Vënd.	19.—
Argint român.	Cump.	18.60	Vënd.	18.70
Napoleond'or.	Cump.	19.—	Vënd.	19.04
Galbeni	Cump.	13.20	Vënd.	13.30
Ruble Rusesci	Cump.	2.54	Vënd.	2.56
Mărci germane	Cump.	—	Vënd.	—
Lire turcesci	Cump.	21.40	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%		100	Vënd.	101.—

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decă fiecare cutiă este provăduță cu marea de apărăre a lui A. Moll și cu subșcrierea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoșe la stomach și pântece, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite hôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce cresce mereu de mai multe decenii încöce. — Prețul unei cutii originale sigilate Coröne 2.—

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătörescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decă fiecare sticlă este provăduță cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de göldină și reumatism și a altor urmări de răceală. Prețul unei sticle originale plumbate, Coröne 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei buciți Cor. — 40 Cinci buciți Coröne 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provăduță cu marca de apărăre A. Moll.

Trimiterea principală prin
Farmacistul A. MOLL,
c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9
Comande din provinciă se efectuează dölnic prin rambursă postală.
La depozite se se ceră anumit preparatele provăduțe cu iscălitura și marca de apărăre a lui A. MOLL.
Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.

Sz. 10213—1901.
ukvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jár.-biróság mint tkvi hatóság közhirrre teszi, hogy „Furnica“ takarékpénztár végrehajtónak Comanițiu György György végrehajtást szenvedő elleni 354 kor. tökekövetelés és járulékal irántu végrehajtási ügyében a brassói kir. törvénszék (a sárkányi kir. járás-biróság) területén fekvő gridi 242 sz. tkvben Comanițiu György György, Comanițiu György és Comanițiu Jakab neven álló A †

204	hrs.	ingatlanra	09 kor.	5516	hrs.	ingatlanra	09 kor.
427	"	"	320	"	"	6920	08
434	"	"	14	"	"	6930/1	12
669	"	"	04	"	"	6956	21
798	"	"	42	"	"	7034	06
1075	"	"	08	"	"	7049	03
1118	"	"	18	"	"	7065/1	12
1193	"	"	39	"	"	7074	04
1402	"	"	07	"	"	7082	03
1405	"	"	24	"	"	8133	21
1463	"	"	18	"	"	8339	13
1711	"	"	07	"	"	8396	14
1835	"	"	41	"	"	8758	07
1991/3	"	"	26	"	"	9116	07
2075	"	"	18	"	"	9179	08
2351	"	"	02	"	"	9187/1	06
2382	"	"	27	"	"	9247	03
2437	"	"	02	"	"	9280	04
2449	"	"	01	"	"	9343	10
2713	"	"	19	"	"	9378	14
2944	"	"	17	"	"	9473	09
3711	"	"	07	"	"	9481	52
3760	"	"	08	"	"	9610	52
3772	"	"	48	"	"	9943	53
3772/1	"	"	03	"	"	10152,10275	21
3772/12	"	"	08	"	"	10333	01
3879/1	"	"	12	"	"	10363/1	01
3883/1	"	"	09	"	"	10415,10416	04
4059	"	"	04	"	"	10516	03
4067	"	"	06	"	"	10571	01
4155	"	"	10	"	"	10607	03
4179	"	"	06	"	"	10634	08
4761	"	"	10	"	"	10691	07
4874	"	"	65	"	"	10924	39
5046/6	"	"	01	"	"	10989,10990	08
5046/7	"	"	06	"	"	11302,11303	04
5046/8	"	"	14	"	"	11378	06
5232	"	"	05	"	"	11394	14
5368	"	"	12	"	"	11436	05
5389/2	"	"	11	"	"	koronában a gridi 695. sz. telekjav	

ben Comanițiu György György és Comanițiu Miklos Miklos neven álló A † 313 hrsz. ingatlanra 13 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901 évi November hó 30-ik napjának délelött 9 órakor a Grid községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatulni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi November hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikötött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-ra értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átadni.

Fogarason, 1901 évi augusztus hó 22-én.
A. kir. jbiroság mint tkvi hatóság.

Schuniter,
kir. albiró.